

Teater

JW

October 13, 2012

Ma polnud tükk aega teatris käinud. Päril piinlik hakkas enda ees juba - tahaks ikka kultuurne olla või nii. Aga ega siis kaasaja inimene enam muust mõtle, kui üles-sööma-tööle-koju-sööma-magama.

Või noh, kättevõtmise asi ju tegelikult. Lugesin ükspäev töö juures natuke vähem netist igasugust pahna ja sain veerand tundi varem tulema; just parasjagu selleks, et teatrikassast läbi jõuda.

- Üks pilet, palun.

- Millisele etendusele?

Ups. Selle peale oleks võinud varem mõelda. Nii juhtub siis, kui liiga vähe netis ringi vaatad. Isegi ühtegi teatribännerit ei vilksatanud ajudest läbi.

- Emm ... mida te soovitaksite?

Letitagune näitsik vaatas mulle tülpinult otsa. Tõsi, ka tema tahtis koju saada.

- No ma ei tea. Vaadake sedasama uut mononäidendit, mis täna esietendub.

- Kas nüüd praegu algabki?

- Jah, kümne minuti pärast.

Ehh, kuidas nii, et tänavalt teatrisse ja kohe saali ... mul pole ju sobivaid riideid ja kodus peaks õhtul veel ... aga mida siis õieti? Sööma ja jälle netis istuma? Süüa võib teatrikohvikus ka ja nett saab mõne tunni ilma minuta hakkama.

- Kas kohti on?

- Jah, saal on suhteliselt tühi. Me pole jõudnud veel etendusele reklaami teha.

Tehtud-mõeldud. Pilet taskus, kõmpisin trepist üles garderoobi ja ajasin mantli seljast maha. Garderoobinäitsik oli mind nähes nii rõõmus, et ma hakkasin tema poolt peaaegu musirünnakut kartma. Nagiderida vaadates sain tema ülevoolavast rõõmust aru - minu mantel jäi rippuma uhkes üksinduses. Kas tõesti olid kõik teised vaatajad

tulnud ilma üleriieteta? Niisugusel porisel sügisõhtul? Võimatu. See sai tähendada ainult ühte - etendust polnud tõesti kusagil reklaamitud. Tundsin ennast kassas üles näidatud teadmatuse pärast veidi vähem piinlikult ja jalutasin saali poole.

Saaliuks seisis valla. Astuks sisse, aga ... kas keegi piletit ei küsigi? Vaatasin ringi ja märkasin vormiriietuses kontolõripiigat, kes mööda koridori minu poole tõttas. Tema olek tundus kuidagi tuttav, aga kohe hakkas etenduse algust märkiv kell helisema ja ma ei jõudnud selle üle pikemalt juurelda. Lugesin mulle pihku tagasi pistetud piletikontsu pealt kohanumbrit. Korraga taipasin, et seda pole vaja. Nagu juba garderoobis aimata võis, ei istunud saalis tõepoolest mitte kedagi. Valisin keskmise rea keskmise koha ning võtsin platsi.

- - - - -

Etendus oli väga hea. Mängiti mulle tundmatu autori mononäidendit "Rica, miks sa jood?", mis rääkis ühe noore naise loo kaudu kogu ühiskonnas maad võtvast motivatsioonipuudusest. Vaatasin, kuidas näitlejanna lava peal lihtsalt oma elu elas ja tundsin end saalis hõljuvas hüperrealismis veidi ebamugavalt. Justnagu seisaksingi kellegi selja taga ja jälgiksin, kuidas ta ennast hommikul üles ajab, päevad läbi kohvikus veedab ning end õhtuti meestega lõbustab, kellest ta ühestki õieti ei hooli.

Aga hea kunst peabki inimeses ebamugavust põhjustama. See aitab vaimulaiskuse vastu, ärgitab mõtlema ja paneb asjade olemusse süüvima.

Ja kui ma lõpuks oma süvenemisest ärkasin, oli esimene vaatus otsa saanud. Saalituded särasid silma, kõik teised pealtvaatajad olid juba vaheaegale läinud. Ahjaa, saalis ei istunudki ju kedagi teist. Kaua vaheaeg juba kestnud oli? Ei tea. Igatahes võiks jääda piisavalt aega, et kohvikus ära käia. Ega nad ilma minuta nagunii teist vaatust ei alusta.

Kohvikuleti ääres tabas mind jälle déjà vu. Ma olin seda teenindajat kusagil varem näinud. Kui ta mulle minu koogi ja konjaki ulatas, puurisin pilgu ta näkku. Jah! Muidugi, see oli ju seesama tütarlaps, kes saaliukse juures pileteid kontrollis. Hmm, aga miks too tüdruk mulle juba siis tuttav ette tuli? Ega ometi ... jah, tõepoolest. Tema võttis mult ju garderoobis ka mantli vastu. Sellepärast ta siis saaliuksele hiljaks jäigi. Ma hakkasin vaikselt taipama, kuidas see teater ennast ära majandab, kui seal väga palju rahvast ei käi. Kulude kokkuhoid teenindava personali arvelt. Ma ei imestaks, kui seesama näitsik ka nõusid peseb ja pärast saali koristab. Juba vastatigi

mu mõttele - tüdruk viis mu tühjakssöödud koogitaldriku taharuumi ning hakkas kraanikausis solistama.

Jõin konjaki lõpuni ja jalutasin saali tagasi. Millise koha peal ma istusingi? Vahet pole. Kedagi poole lavastuse pealt nagunii juurde ei tule.

Saal hämardus. Näitlejanna astus uues rollis lavale ja järsku jäin ma teda jõllitama nagu puuga pähe saanud.

Ka laval tegutses seesama tüdruk.

Ma ei saanud ühtäkki enam midagi aru. Kas see kõik oligi üks suur mononäidend, mis käis juba sellest hetkest peale, kui ma teatriuksest sisse astusin? Ma ei mäletanud küll enam kassapidaja nägu, aga ka teda pidi mängima sama näitleja. Muudmoodi polnud lihtsalt võimalik.

Või kas see kõik üldse oli näitemäng? Äkki see oligi ühe inimese elu, mille keskele ma poolkogemata sattusin? Kust läheb piir teatri ja elu vahel, kui inimene töötab teatris, elab teatris ja kannab teatrit kogu aeg endaga kaasas?

Vaatasin veelkord hoolega seda, mis lava peal toimus. Ei. Jah. See tüdruk ei mänginud. Ta lihtsalt elas oma elu ja laskis mul sellest osa saada. Tüdruk, kes suudab kanda kõiki rolle. Saab kõigea hakkama. Tõuseb kõrgemale piirist, mis eraldab teatrit ja muud aega.

- - - - -

Etendus lõppes. Ma tõusin püsti ja plaksutasin talle. Ta tuli kolm korda tagasi ning kummardas, nii nagu teatris ikka kombeks. Aga kui ma saalist välja läksin ja garderoobis omale mantli lasin ulatada, ei olnud mul tunnet, et teater sellega läbi oleks saanud. Lavastus kestis edasi. Ma kõmpisin trepist alla ja vaatasin enne väljumist, kuidas kassapidaja päeva kassat kokku lõi. Tõstsin mantlikrae üles ning astusin sügisesse tormiilma.

Ja kui ma teatri nurga taga üht vanaldast kodutut prügikastis tuhnimas nägin, ei pidanud ma isegi lähemalt vaatama, et teada, kes teda mängib.

Või temana elab.